

Opwaardeerverzoek & Technische vragen m.b.t. SB Stand van zaken PFAS

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
GroenLinks	1	<p>We weten inmiddels dat hier een ernstige verontreiniging met PFAS in het grondwater aanwezig is, aanvullend onderzoek moet uitwijzen wat de omvang van de verontreiniging is, of er een bronlocatie voor de verontreiniging is te herleiden en in hoeverre de verontreiniging een bedreiging vormt voor de drinkwaterwinning.</p> <p>Hoe lang is deze ernstige verontreiniging reeds bekend?</p>	<p>Wij hebben in 2021 informatie van Vitens ontvangen over verontreiniging in hun waarnemingsputten. Toen is afgesproken dat Vitens het grondwater zou blijven monitoren en aan zou geven of de verontreiniging een bedreiging voor de drinkwaterwinning zou vormen. Gezien de inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) per 1 januari 2024 en het feit dat verantwoordelijken voor een verontreiniging onder de Ow moeilijker zijn aan te spreken dan onder de Wet bodembescherming (Wbb) hebben wij in 2023 SPUK-middelen bij het Rijk aangevraagd om de verontreiniging nader te onderzoeken en de herkomst van de verontreiniging nader te duiden. Daarnaast hebben wij bij de RUD een beschikking ernst en spoed (EST) aangevraagd. In december 2023 is de beschikking EST door de RUD vastgesteld. Een locatie blijft dan via het overgangsrecht onder de Wbb vallen.</p>
	2	<p>Welke maatregelen worden er genomen om de verontreiniging gedurende het lopende onderzoek al in te perken?</p>	<p>De kwaliteit van het grondwater wordt door Vitens gemonitord. Daarnaast is in de beschikking EST de verplichting opgenomen om een monitoringsplan op te stellen om eventuele actuele risico's inzichtelijk te maken. Omdat er nog geen directe bronlocatie en daarmee dus geen veroorzaker is aan te wijzen, hebben wij deze verplichting op ons genomen. Om inperkende (sanerende) maatregelen te nemen moet een saneringsplan worden opgesteld en door de RUD worden beschikt. Hiervoor is het wel nodig dat de omvang en bij voorkeur ook de bron van de verontreiniging bekend zijn. Daarom wordt momenteel aanvullend onderzoek verricht.</p>
	3	<p>we proberen bewustwording te creëren, zowel bij inwoners als bij bedrijven in de provincie. In welke producten zit PFAS, wat zijn mogelijke alternatieven daarvoor, hoe kunnen de blootstelling aan PFAS zo veel mogelijk beperken, welke afvalstromen bevatten PFAS en hoe kunnen we die afvalstromen zo veilig mogelijk verwerken?</p>	<p>Zie vraag 4.</p>
	4	<p>Welke acties zijn er ondernomen richting inwoners en bedrijven?</p>	<p>(De schadelijkheid van) PFAS komt veelvuldig in de media. Ook mede op ons initiatief, bijvoorbeeld via het interview dat gedeputeerde Bakker heeft gegeven bij RTV</p>

			<p>Utrecht en via ons persbericht bij de statenbrief.</p> <p>Naast de regulerende werking door overheden is het belangrijk dat inwoners van de Provincie zich bewust zijn van de schadelijke effecten van PFAS. Daarom zullen wij de resultaten die wij verkrijgen vanuit de aanvullende onderzoeken zoals genoemd in deze Statenbrief zoals de monitoring van grondwater en zwenwater op onze website publiceren. Verder zal de provincie aansluiten bij de landelijke kennisinfrastructuur die wordt opgesteld door ministerie van IenW, IPO, VNG en de Unie van Waterschappen. Communicatie krijgt daarin een prominente rol. Tot slot heeft de provincie samen met het ministerie van IenW en Defensie een kennisprogramma gekoppeld aan de sanering van PFAS op de voormalige luchtmachtbasis Soesterberg opgezet. Het gaat hier om het ontwikkelen van kennis over stofgedrag, reinigingsmethoden en saneringstechnieken. De resultaten zullen wij met de andere stakeholders actief communiceren. En natuurlijk wordt binnen de sanering op Soesterberg ervaring opgedaan met communicatie in kader van Omgevingsmanagement.</p>
	5	Wat zijn hiervan de resultaten?	Zie onder 4
	6	Worden deze acties permanent voortgezet en geëvalueerd?	Voor wat betreft het kennisproject en de nog uit te voeren onderzoeken zeker. Voor wat betreft het landelijke op te zetten kennisinfrastructuur zullen wij actief deelnemen en de conclusies en aanbevelingen gebruiken ten aanzien van PFAS aanpak.
Volt	7	<u>Opwaardeerverzoek:</u> Graag wil Volt met de commissie in gesprek over de stand van zaken PFAS i.r.t. eerdere de motie over PFAS. Naar ons inzicht mist in de statenbrief verwijzing naar de oproep in de motie tot het doen van onderzoek naar de juridische mogelijkheden van de provincie voor bijvoorbeeld het PFAS gebruik (gedeeltelijk) te beperken of verbieden.	<p>In de SB is het volgende opgenomen: <i>samen met de andere provincies lobbyen we op een verbod op het gebruik van PFAS in de EU en voor een strengere regelgeving voor bedrijven op landelijk niveau.</i></p> <p>De motie is van een latere datum dan de SB, daarom is geen verwijzing naar de motie opgenomen.</p> <p>Wel zijn we gestart met het onderzoeken welke instrumenten wij kunnen inzetten om, met name in grondwater-beschermingsgebieden, maatregelen te kunnen nemen.</p>
	8	Hoe zijn PFAS houdende pesticide die worden gebruikt in de landbouw tot op heden meegewogen door de provincie?	Het onderzoek van de metingen van de freatische grondwaterkwaliteit (2023) bevestigt het beeld dat PFAS wijdverbreid in de provincie voorkomen. In 2023 is een nieuwe analysemethode gebruikt om de

			<p>kwaliteit te bepalen. Hierdoor is TFA voor het eerst aangetroffen in het grondwater.</p> <p>De resultaten geven aanleiding om te onderzoeken welke instrumenten wij kunnen inzetten om met name in grondwaterbeschermingsgebieden maatregelen te kunnen nemen.</p>
	9	Op welke termijn zal naar verwachting worden gerapporteerd over de inventarisatie van de provincie over de grote van het PFAS probleem in Utrecht?	We analyseren het grondwater jaarlijks. In 2024 meten we het grondwater op een diepte van 10 tot 15 meter. Dit geeft meer inzicht of de stoffen zich al op grotere diepten bevinden. De rapportage hierover ontvangt u eind 2024.
	10	Een van de genoemde vervolg acties is creëren van bewustwording rondom PFAS. Kan er al meer invulling worden gegeven over hoe dit vorm zal krijgen en komt hier op termijn dan ook een plan voor? Zo ja, op welke termijn kunnen wij dat plan verwachten?	Zie punt 4 hiervoor.
	11	In de Statenbrief staat: "Als er op locaties sprake is van onaanvaardbare risico's, nemen we actief sanerende maatregelen om die risico's weg te nemen, zoals op de voormalige vliegbasis Soesterberg. Voorwaarde is natuurlijk wel dat hiervoor voldoende middelen (vanuit het Rijk) beschikbaar zijn". Lees ik het goed dat hier staat dat GS niet voornemens is actie te ondernemen in het geval er geen middelen zijn om een onaanvaardbaar PFAS risico is te mitigeren?	GS is altijd bereid actie te ondernemen om een onaanvaardbaar risico vanuit een bodemverontreiniging met PFAS weg te nemen, maar er moeten dan wel voldoende financiële middelen beschikbaar zijn. De aanpak van met PFAS verontreinigde locaties is tot nu toe volledig Rijks gefinancierd. Het Rijk stelt zogenaamde SPUK-middelen beschikbaar om bodemsaneringen van PFAS-verontreinigingen uit te voeren. Vanuit het Rijk bestaat de intentie (maar geen harde garantie) dat dit tot 2030 het geval zal zijn.
PvdA	12	<u>Opwaardeerverzoek:</u> De PvdA zou graag in gesprek gaan over de (juridische) mogelijkheden die de Provincie heeft om PFAS houdende stoffen te weren.	
	13	Welke mogelijkheden zijn er (juridisch houdbaar) om PFAS houdende stoffen in onze provincie te weren, zodat zij niet in het milieu terechtkomen?	De mogelijkheden die de provincie heeft zijn beperkt. Er gelden landelijke regels welke stoffen producten mogen hebben. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit houdt hierop toezicht. Wel onderzoeken we welke instrumenten we kunnen inzetten om, met name in grondwaterbeschermingsgebieden, maatregelen te kunnen nemen.
BBB	14	hebben wij ook de kleinere bedrijven op het oog die de PFAS uitstoten?	Kleinere bedrijven zijn via het stelsel van vergunningverlening, handhaving en toezicht (VTH) in beeld als het om de uitstoot van PFAS gaat. Probleem is hierbij wel dat deze bedrijven vaak zelf nauwelijks over informatie beschikken welke (half)fabricaten PFAS-houdend zijn.

	15	<p>wie gaat de grondsanering betalen als de eigenaar van het stuk grond niet de uitstoter is.</p> <p>bijv eigenaar van gronden in de uiterwaarden welke bij hoog water vollopen en bij het leegzakken veel (verontreinigd) slib achterblijft?</p>	<p>Onder de Omgevingswet, die per 1 januari 2024 in werking is getreden, moet verontreinigde grond worden gesaneerd wanneer daar een activiteit, bijvoorbeeld bouwen, plaatsvindt. Hiervoor is de gemeente het bevoegd gezag. De saneerder is dan de initiatiefnemer van die activiteit.</p> <p>Bij uiterwaarden ligt het iets complexer aangezien hier formeel geen sprake is van landbodem maar van waterbodem. Bij rijkswateren is Rijkwaterstaat dan het bevoegde gezag. Maar ook in dat geval zal de initiatiefnemer van een activiteit de sanering moeten betalen.</p>
--	----	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------